XIV-ik évfolyam. 44-ik szám. Kőszeg, 1894. november 4-én.

KŐSZEG ÉS VIDÉKE

Szépirodalmi, társadalmi, és közgazdasági hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer, vasárnapon.

Előfizetési ár:
Egész évre 4 frt = 8 korona, félévre 2 frt = 4 korona, negyedévre 1 frt = 2 korona.
Egyes szám ára 10 kr. = 20 fillér.

Felelős szerkesztő:
WITTINGER ANTAL.
Kiadó és laptulajdonos:
FEIGL GYULA.

Előfizetési pénzek és reclamátiók a kiadótulajdonoshoz, Feigl Gyula nyomdászhoz (városkör 81) intézendők.
Nyiltter sora 40 fir. — Hirdetések nagyság szerint.

Szegényügy rendezése.

Sok a szegényember, a sors által üldözött, sok a munkakerülő csavargó. Tömérdek tehetetlen, munkaképtelen embert tart el a város és mégis alig tud védekezni az ajtón kopogtató kéregetők ellen.

Nemcsak helybeliek, ugynevezett idevaló illetőségüek, hanem messze földről jövők alkalmatlankednak itt, sőt veszélyeztetik a közbiztonságot. A közönséget több eset foglalkoztatja, mely fölötte furcsa világot vet közbiztonsági állapotainkra. Az emberek szidják a rendőrséget, mely tehetetlennek bizonyul a karaván módjára föl-alá vonuló, foglalkozás nélküli elemekkel szemben. Hiszen, az igaz, többet is tehetne, vagyis helyesebben, annak jobban kellene szervezve lenni; de végtére e baj nem pusztán helyi kalamitás, hanem országos, a mely általános orvoslást igényel. E meggyőződéstől áthatva, alkalmat veszünk magunknak az alábbiak elmondására.

Tövényhozásunk évek óta ugynevezett „életkérdésekkel" foglalalkozik több-kevesebb eredménnyel.

Az elszegényedés orvoslását egyik törvényjavaslat sem czélozza.

Ily állapotok mellett nem csoda, ha a szegénység a nép között terjed, a proletárok szaporodnak s a nemzeti vagyon alaptőkéje, a munkaerő hanyatlásnak indul.

A munkások bátrabbjai kivándorolnak, a többi tengődik tovább, mig a fogyatékos élelmezéstől el nem satnyul s mint munkaképtelen, az állam és a község kegyelemkenyerére szorul. Még szerencsésnek mondható az, a ki homályos rendelkezésekkel telt honossági s illetőségi törvényünk alapján illetőségét kimutatni képes.

Ez havi három forint község-segélypénzben részesülhet, — ha protekciója van. Ez az „Aussterbe Etat".

Az elszegényedés és a morálstatisztika között fönnálló okozati összefüggés bizonyitásra nem szorul. A munkásból mostoha körülmények folytán munkanélküli, a munkanélküliből előbb csavargó, s végül mindenre képes és kész anarchista lesz, ha elveszti azt az érdekközösséget, mely őt a társadalomhoz füzi. — Pedig a mi társadalmunk nincs erre a mentésre berendezve. Társadalmunk közömbössége ugyszólván neveli magának ellenségeit. Senki sem akar szociális kérdésekkel foglalkozni.

A fővárosban a tavasszal lefolyt tüntetések alkalmával ismét találkoztunk azokkal a kétes kinézésü alakokkal, melyek az utótüntetéseknél nálunk már évek óta előkerültek. Hogy honnan kerülnek elő ezek az elzüllött toprongyos emberek, azt a rendőrség sem tudja megmondani, csak annyi bizonyos, hogy nem a tisztességes munkások soraiból. Tény, hogy vannak.

Nem szeretjük az állam segitségét igénybe venni ott, a hol a társadalom mozgékony és hatásos müködésével lehet valamely bajt orvosolni. Ámde ezen a téren a társadalmi tevékenység nem járhat el eredményesen, mert törvényes intézkedésre — kényszerre — van szükség.

A csavargók foglalkoztatása kérdésének Magyarországon szükségessé vált megoldásában a társadalom közremüködhet ugyan, de közremüködése csak törvényes bázison történhetik. Az államnak tehát tennie kell. Különben is mit tett eddig az állam az elhagyottak, a nyomorultak fölsegitése érdekében? Mit tett a dologtalanok és csavargók foglalkoztatásának nagyfontosságu kérdésében? Semmit. Az állam tevékenysége e téren csak a legkezdetlegesebb krajczáros segitségnyujtásban és a munkanélküli egyének ide-oda toloncolásában nyilvánul. Hogy ez az ide-oda toloncolás mennyire haszontalan, költséges és eredménytelen, azt legjobban bizonyitja az, hogy ugyanazon egyéneket ugyanazon évben számtalanszor kénytelen a rendőrség a egyes helyekről eltávolitani.

Ugyanez a baj nyilvánult évekkel ezelőtt Belgiumban. Ott a törvényhozás a lehető leggyorsabban intézkedett és a baj orvoslását sikeresen meg is kezdte. Belgiumban 1892-ik évben lépett életbe a csavargás meggátlását és a csavargók foglalkoztatását elrendelő törvény, kapcsolatban a szegények ellátásával és foglalkoztatásával. Az eredmény megfelelt a törvényhez füzött várakozásnak.

Dacára a törvényben rejlő kényszernek, megtalálták a helyes módot arra is, hogy a kényszer utján foglalkoztatott egyének fölemelt fővel térhessenek vissza a társadalomba, megnemesitve a munka által. De ott a munkakerülőket nem zárják a bün örvényébe merült egyének közé, mint nálunk, hogy megmaradt erkölcsi érzésüket is megfertőzzék. Nem állitják a csavargót a büntető törvényszék elé, hanem a békebiró itél fölötte.

TÁRCZA.

Leánykérő.

— Elbeszélés. —

— Miklós! — mondá hintaszékében hátradülve kismányai Varjas Tivadar, a gentryk tipykus mintaképe — mikor lesz már a lakodalmad?

— Lakodalmom? Kivel?

— Csekei Gizellával vagy Lenkével, szóval a két testvér közül valamelyikkel.

— Valóban nem értelek!

— Hisz mindig náluk vagy, már is beszél az egész város eljegyzésedről. Nos még nem választottál e testvérek közül?

— Honnan tudod te azt, hogy épp ő közülök akarok választani feleséget? És biztos vagy abban, hogy nem kosaraznak ki?

— Már miért tennék? Mit beszélsz, hisz fiatal, szép vagy, tekintélyes vagyon fölött rendelkezel s tehát egy cseppet se kell aggódnod. Igaz! Melyik is a szebbik?

— Őszintén szólva Tivadar, ezt nem tudom megmondani. Már hónapok óta járok házukhoz, de még maig se határoztam el magamat. Gizella szebb mint Lenke, ragyogó fekete szemeivel és arisztokratikus modorával, Lenke, a fiatalabbik, sokkal szerényebb, de háziasabb is. Még se tudok választani. Mindkettő nyájas mosolylyal fogad s valahányszor meglátogatom őket egyenlő szivélyes szavakkal halmoznak el. Csak reggel kell néha sokáig várakoznom — olykor 11 óráig is — mig Gizella látható lesz.

— Tudod mit, menj el egyszer korán reggel s lesd meg őket. Ilyenkor mindent láthatsz!

— Lehetetlen! Ha kocsim megérkezik a ház előtt, tudják, hogy én jövök.

— Menj álruhában hozzájuk, például mint mosónő.

— Helyes, ezt megkisérlem.

— Csakugyan? Tehát mint mosónő mégysz oda? kérdé Tivadar.

— Igy nem volna czélszerü, kitudódnék a csiny, hanem majd kieszelek egy más módot és aztán holnap reggel elmegyek.

— Jól van, de közöld velem az eredményt.

* * *

Gizella és Lenke egy kis hivatalnok egyetlen gyermekei valának, ki nem élt ugyan valami fényes körülmények közt, de azért mégis nagy házat vitt és előkelő társaságokban fordult meg. Tiz év óta volt özvegy s egyetlen öröme leányaiban tellett, kiket szeretett volna férjhez adni. Gizella, kinek nagyravágyó eszméi voltak, már rég kiszemelte magának férjül Bajcsányi Miklós dusgazdag földbirtokost. Lenke fiatalabb lévén, az ő igényei nem szárnyaltak oly magasra s a szivében csirázó vonzalmat elnyomni igyekezett. Mindkét testvér figyelmes volt Miklós irányában s testvéri vonzalmat éreztek iránta.

Egy reggelen, jóllehet előttevaló napon bálban voltak, a két testvér már fenn volt, Gizella ragyogó fekete haja hanyagul lógott le és arczát is majdnem befödé, piszkos reggeli ruha volt rajta és lábain rongyos harisnyák. Ellenben Lenke tiszta ruhát vett fel, fehér, ragyogó gallért s tiszta nagy kötényt. Haja izlésesen volt megfésülve s fonatokba rendezve. Épp s kávés edényeket rakosgatta el.

— Egy öreg ember van itt az ajtó előtt és csinált virágokat árul — jelenté a szobaleány belépve az ebédlőbe — bebocsássam?

— Nem! — mondá Lenke.

— De igen! — kiáltá Gizella parancsoló haugon — küld csak be.

Néhány percz mulva belépett az öreg ember. Szegényesen volt öltözve és kopott nagy kabátot viselt. Haja és hosszu szakálla egészen őszbe vegyült. Mélyen meghajolt és nagy kosarát az asztalra téve, kinyitotta fedelét.

— Igen szép virágaim vannak — szólt elváltoztatott, reszkető hangon — megengedik, hogy megmutassam?

Ezzel választ se várva, kivett néhányat és folytatá:

— Ez éppen illeni fog aranyosszinü hajába, nagyságos kisasszony — mondá Lenke felé nyujtva a szép rózsákat.

— Nővérem akarja látni a virágokat, nem én — viszonzá Lenke nyugodtan.

— Hozza ide, hadd lássam! — mondá Gizella kurtán és parancsolólag.

E közben az öreg ember figyelemmel kisérte Lenke minden mozdulatát s látta, hogy a talczákat letörli, elhordja az asztalon levő evőeszközöket, aztán a szalonba ment, hogy leporolja a székeket, asztalt és függönyöket. Majd elvégezve dolgát, visszajött és Gizella mellé ült, ki a kosár tartalmát szemlélgette.

— Nézd, mily csinos e skarlatpiros ágacska, sötétzöld levelével! Ugyebár pompásan log illeni az uj selyemruhámhoz.

— De Giza! — mondá Lenke — hisz most nem veheted meg e virágokat!

— Oh igen, az apa adott tegnap egy kis pénzt.

— De azért adta, hogy a szabó számláját törleszd — jegyzé meg Lenke.

Az itélet kényszermunkára szól, az egyéni szabadságnak és az emberi méltóságnak lehető megóvása mellett. Nem kivánnak a munkakerülőtől egyebet, mint munkát, a mit a társadalom minden egyes tagjától meg is követelhet. A békebiró itélete alapján a csavargókat az erre szolgáló nagy telepen internálják, koruk, testi erejük és magaviseletük szerint osztályozva foglalkoztatják. Szigoru fegyelem alatt munkálkodnak ott, a kiknek előbb munkáról fogalmuk sem volt. Munkájukat megfizetik. Keresetük egyik részét a rendes étkezés javitására fordithatják, másik részét pedig az internált javára gyümölcsözőleg kezelik. Ha az illető megjavult, a dologhoz szokott, elhagyhatja a telepet, megtakaritott pénzével és rendes munkabizonyitványával kezében bátran léphet ki a világba s a mi a fő, a társadalom közvetitésével munkát is kap.

Az 1892-ik évben Belgiumban ezen az uton 4000 csavargóból ugyanannyi hasznos munkást formáltak.

Ime egy követendő példa! Hazánkban — fájdalom — nagyobb a dologtalanok és csavargók aránya, mint Belgiumban (talán azért, mivel közelebb vagyunk kelethez), nálunk tehát a csavargók kényszerü foglalkoztatásával nagyobb eredményeket lehetne elérni s az intézmény ennélfogva szükségésebb is. Hagyjunk fel a dologtalan egyéneknek nálunk szokásos pénzbeli támogatásával, mert evvel a csavargót további tétlenségre ösztönözzük. Éreztesse az állam szigorát azokkal szemben, kik nem produkálnak és a társadalom rendjét és haladását gátolják.

Amerikában egy-egy bevándorolt munkás munkaerejére a munkaadó, legyen az farmer vagy gyáros, 1000 frt előleget ad. Ennyire becsüli a gyakorlatias amerikai a munkás értékét. Ha csak négyezer munkást mentenénk meg, csak 1000 forinttal számitva, évenkint négy millió forinttal gyarapitanók a nemzet alapvagyonát, a ki nem számitható nagy horderejü erkölcsi tőkén kivül.

Rendezni kell tehát a szegényügyet az egész országban.

Kenyeret a keresetképtelennek és kényszermunkát a dologkerülőnek.

Gouverner c'est prévoir. Kormányozni annyit tesz, mint előrelátni.

Az előrelátás sehol sem szükségesebb, mint a szociális bajoknak preventiv intézkedések utján való elháritása terén. Mert ne ámitsuk magunkat, a soctalizmus hazánkban is terjedő félben van.

Előre hát a szocziális állapotok javitását czélzó törvényjavaslatok egész sorozatával s ezek között első helyen a szegényügy országos rendezéséről szóló törvénynyel, mely évenkint több ezer embert az elpusztulástól és erkölcsi romlástól megmenteni lesz hivatva.

Mig mi a fölött tanakodunk, hogy a házasságot az egyház vagy az állam közege előtt kössük-e meg, addig a socializmus terjed.

Jaj annak a társadalomnak, melyet készületlenül talált.

H—k.

III. Sándor czár meghalt.

Az oroszok hatalmas uralkodója, III. Sándor czár november 1-én délután 2 óra 15 perczkor Livádiában meghalt.

III. Sándor czár egész élete oly viszonyok közt folyt le, melyek kemény próbára tették volna a legerősebb lelkü férfiut is. Husz éves kora óta, amikor trónörökös lett, alig mult esztendő, melyben valami megrázó esemény ne zaklatta volna fel a czári udvar nyugalmát. A sokféle politikai mozgalom, az udvari körök fondorlatai, apja feldult családi élete — mindez korán zordonná és gyanakodóvá tette. Bizalmatlan lett mindenki iránt; önmaga iránt is. Becsületes szándéku, de gyönge jellemü ember volt, aki maga is érezte gyöngeségét, de minden áron titkolni akarta. Ezért volt makacs és csökönyös az elhatározásaiban, ezért nem szeretett maga körött oly embereket, akik szellemileg fölötte állanak és meg tudták volna győzni nézetei vagy szándékai helytelenségéről. Egyáltalában senkivel sem szeretett közvetlenül érintkezni; még miniszterei vel is csak irásban érintkezett. Nagyon kevés ember férhetett közelébe s olyanok, akiket mint jóbarátokat sürüen látott volna házánál, egyáltalán nem voltak.

Életmódja egyszerü volt. Mig apja udvarában szinte hemzsegett a sok udvari méltóság s számuk meghaladta az ezret: nála alig voltak százan. Mulatni nem igen szeretett. Az udvari bálokon többnyire csak rövid időre jelent meg: a bál megnyitására és a vége felé. Általában igen takarékos embernek tartották, aki szigoruan körmére nézett a pénzkezelő udvari méltóságoknak.

Elpusztithatatlan vig természete csak egyszer rendült meg igazán: akkor, mikor a czári család az 1888-iki borkii merénylet alkalmával csak mintegy isteni csoda folytán menekült meg a biztos haláltól. Az a rettentő jelenet annyira feldulta idegeit, hogy sok ideig attól tartottak, hogy lelke örökre elhomályosul. De két évi betegeskedés után végre mégis magához jött és ujra visszatért megszokott szórakozásaihoz.

Sándor czár 1866. november 9-én (orosz időszámitás szerint október 28-án) tartotta esküvőjét IX. Keresztély dán király leányával, *Dagmár* herczegnővel (teljes néven: Mária Zsófia Friderika Dagmár), ki azontul az oroszos Mária Feodorowna nevet viselte. (Született 1847. november 26-án.)

E házasságból három fiu és két leány született: *Miklós*, a trónörökös 1868. május 18-án, *György* 1871. május 9-én, *Xénia* 1875. április 6-án, *Mihály* 1878. deczember 5-én és Olga 1882. junius 13-án.

Az uj czár, II. *Miklós*, orosz kifejezés szerint *Alexandrovits Nikolaj*. A trónralépését tudató manifesztumot első sorban a szenátussal közölték, azután a szent zsinat tagjaival.

A nagy oroszbirodalomban minden alattvaló, le a 12 évüket elért férfigyermekekig hűséget esküdött II. Miklós czárnak.

A czár meghalt — éljen a czár!

HIREK.

— **Katonai előléptetések.** A november 1-én történt katonai előléptetések alkalmával városunkból *Schuppler* Henrik közös hadseregbeli őrnagy, katonai alreáliskolai parancsnok alezredessé, *Prüszker* Hugó II. oszt. százados, tanár, I. oszt. századossá, *Jakober* Henrik 83. gyalogezredbeli főhadnagy, II. oszt. századossá lett kinevezve, ez utóbbit egyuttal áthelyezték Fehértemplomba. A honvédségnél *Keserü* József hadapród-tiszthelyettest hadnagygyá léptették elő.

— **Áthelyezés.** Dr. *Strasiribka* József ezredorvost áthelyezték a 98. sz. gyalogezredhez, és helyébe dr. *Latzel* ezredorvost a 12. sz. huszárezredből helyezték ide a katonai alreáliskolába.

— **Lemondó főispán.** A fővárosi napilapokban ujabban ismet emlegetik *Radó* Kálmán távozását a főispáni állástól. Most már azt is tudják, hogy *Radó* lemondását a kormány elfogadta és az uj főispán hihetőleg *Szegedy* Béla kir. kamarás lesz.

— **Halottak napja.** Temetőbe vándorolt a nép halottak estéjén; temetőbe, hol halottaink pihenuek. Oly megható szép az elköltözöttekről való megemlékezés! Olyan jól esik elsirni az enyészetre emlékeztető ez őszi napon mindazt a reményutelen fájdalmat, a melyet érzünk azok elmulása fölött, a kik nekünk drágák voltak; oly jól esik belemerülni a kikerülhetetlen elmulás vigasztalan gondolatába. Bár soha se háborgatná az elmerengőket semmi külvilági zaj; ne hangoznék fülükbe az éretlenek és neveletlenek meggondolatlan lármája és siketitő kaczaja. Ámde hiába az intés, a jobbra való figyelmeztetés. Ha rajtunk mulnék, e napon kizárnók a temetőből mindazokat, a kiknek ott nincs mit keresniök; akik csak azért tolakodnak oda, hogy kielégitsék kiváncsiságukat, hogy mulassanak. Meg az vigaszul, hogy többen vannak a jobberzésüek. Kegyeletes kezek már napokkal azelőtt hordtak a sok virágot és koszorút kedveseik sirdombjára, melyeken, mikor esteledni kezdett virággarmadák között felpislogott az ezernyi láng. Sok fohász vegyült a lángok lobogásába; sok könny áztatta a néma hantokat.

— **Ujonczok felesketése.** November hó 1-én d. e. 9 órakor a katonai alreáliskola parkjában felállitott tábor-oltárnál *Beer* Károly katonai lelkész és tanár miset mondott, mely után az ott felállitott közös hadseregbeli és honvédujonczok felesküdtek. Az ünnepies aktusnak sok nézője akadt.

— **Tüzoltó-gyakorlat.** A helybeli önkéntes tüzoltócsapat mult vasárnapon tartotta *Kirchknopf* Mihály főparancsnok vezetősége alatt ez évi utolsó főgyakorlatát. Föltevés szerint a bálház állott lángban s ennek és a szomszéd épületek mentésére vonult ki tüzoltóságunk. A gyakorlat nagy közönség jelenlétében a szokott módon sikeresen folyt le s tüzoltóink végzett munka után a zene hangjai mellett vonultak vissza az állomásra. Mint halljuk, a tél folyamán intézkedéseket tesznek a tüzoltócsapat szaporitására nézve, mert az intéző körök véleménye szerint az eddigi személyzet elégtelen a nagyobb veszély szembeszállására.

— **Kőszegi polgárok.** Nem érdektelenek azok a följegyzések, melyek a városi levéltárban az itt letelepedett polgárokról találhatók. 1651-től kezdődőleg feljegyezvek ott a Kőszegen letelepedett polgár neve, származási helye, foglalkozása és itteni letelepedésnek ideje. Van ott akárhány név, a melynek magyar hangzása idővel teljesen németre változott és most némettesen hangzik, mint p. *Báthor*, mely most *Páter*; Ágoston, mely a polgárok könyveben *Augustón*-nak van irva és az ujabb korban *August*-tá töpörödött össze. Az érdekes följegyzésekből legközelebb czikksorozatot hozunk.

— **A serum Kőszegen.** Értesülésünk szerint a helybeli orvosok is tesznek kisérletet serummal. Többen a serummal való gyógymódot tanulmányozni fogják, hogy azután a beszerzendő anyagból Kőszegen is oltási kisérleteket eszközölhessenek.

— **Részeg koldusok.** Pompás dolguk van a kőszegi szegényeknek. Az a sok krajczár, a mit keddi és pénteki napon összeszedegetnek, kényelmes helyzetbe juttatja s megengedi nekik, hogy neha jó napot is csináljanak maguknak. Ilyenkor a *habt acht* járja *Fleck*-éknél a mulatnak a gyerekek. Hol az asszony, hol a férfi fetreng a földön holt részegen, a mely állapotba az a sok összekoldult krajczár juttatja a tipikus párt. Tulajdonképen nem is férj és feleség ők, hanem a legprimitivebb polgári házasság páriái. Összekoldulnak és

---

— Ez a pénz sajátom, tehetek vele a mit akarok, a szabó számlája ráér.

— Oh Gizella, ez borzasztó volna, ez ugy tünik fel előttem, mintha jó atyánkat csalnád meg.

— Ostobaság, majd megfizetem a ruha árát ha férjhez mentem, lesz akkor elég gombostüpénzem.

— Nem szeretnék adóssággal férjhez menni.

Az öreg ember komoly pillantást vetett a két testvérre.

— Kisasszony! — szólt Lenkéhez — e kék csokrot nem győzöm eléggé ajánlani s ha nem tetszik most kifizetni, eljöhetek másszor is az áráért.

— Nem ilyen föltétel mellett nem veszem meg — viszonzá Lenke határozottan.

— De mikor ily kitünően illik kegyed hajához, nézze meg csak a tükörben.

A virág fényes aranyhajába tüzve, valóban jól állt és még jobban emelte bájos arczvonásait.

— Ha az én hajam szőke volna, mindig kék virágot hordanék benne — mondá Gizella — Rajcsány Miklós nemrégiben mondta, hogy a nefelejts az ő kedvencz virága.

Lenke mélyen elpirult és a csokrot visszatéve a kosárba, viszonzá:

— Nos Giza határozd el magadat! Ne tartóztasd fel ezt az embert, hisz az ő ideje drága.

Ezzel széket tólt az öreg ember felé és megkinálta üléssel, mert bizonyosan elfáradt az uton.

— Köszönöm! — mondá a virágkereskedő és helyet foglalt.

— Én a skarlátpiros virágot, e szép kaméliát és a fehér gyöngyvirágot veszem meg: mondá Gizella.

— De Giza! annyit nem birsz te megvenni.

— Dehogy nem! Rajcsányi Miklós eléggé gazdag majd kifizeti ő!

Az öreg ember ajkába harapott és szuró pillantást vetett a beszélőre.

— Gondold meg mit beszélsz, veté közbe Lenke, hátha nem is szeret téged s ha mégis nőül venne, mily keservesen csalódnék.

— Eh mit! Tudom én, mit cselekszem! Adj kölcsön néhány krajczárt konyhapénzedből.

— Ugy, tehát Lenke vezeti a háztartást? mondá magában az öreg ur, pedig Gizellla nekem azt mondta, hogy ő kezeli a gazdaságot.

— Gizella! suttogá Lenke rémülten, megcsaljam atyámat?

— Hadd el az örökös prédikácziót.

— Lenke kisasszony! mondá a belépő szobaleány a mészáros inas van itt.

Lenke távozott a szobából, de Gizella még folyton virágaival foglalkozott. Az öreg ember eközben jól szemügyre vette őt és látta, mily rendetlen és látta, mily mocskos ruha van rajta s az is mily hanyagul simult hozzá. Ezután összehasonlitá Lenkével, ki a tisztaság mintaképe volt.

— Még most se határoztad el magad? kérdé Lenke, belépve a szobába.

— Nem, nincs annyi pénzem!

— Én nem adhatok. As apa sohase juttat annyi pénzt, hogy avval dobálózzam. Most vettem egy borjufejet, aztán meg nem ülhetek itt melletted, mert a cselédet nem hagyom magára, ott kell lennem a főzésnél. Ma puddingot is eszünk és azt nekem kell elkészitenem. Fehér tüllfátyolomat is meg fogom vasalni.

Majd én ilyesmivel törődném. Minek? kaczagá Gizella.

— Minek? Nagyon szép! Lesz még időm arra, hogy kiméljem magam s ki gondozná a lakást, ki hozná rendbe atyánk megelégedésére? Ha férjhez mentem, rád vár e kötelesség! tové hozzá nevetve.

— Perze, mintha nem én mennék előbb férjhez: viszonzá Gizella.

Lenke hallgatott.

— Választottam a virágokból, mondá Gizella az öreg emberhez fordulva.

— Legközelebb leszek oly bátor az áráért eljönni s nagyon fogok örvendeni, ha állandó vevőim közé sorozhatom nagyságtokat.

— Jól van, jöjjön a mikor tetszik: mondá Gizella.

Az öreg vette kosarát és távozott. A mint hazaért ledobta magáról a parókát és álszakált, irásztalához ült, és Csekei Lenkének levelet irt, melyben házassági ajánlatot tett neki. Másnap megjött a válasz, melyben Lenke boldog „igen"-nel felelt.

Gizella azóta két dolgot nem tud magának megmagyarázni. Az egyik, hogy miért vette el Miklós Lenkét s miért nem őt? A másik, mi az oka annak, hogy az öreg ember még mai napig se jött el a pénzért?

Mártonffy Imre.

megisznak mindent és elélnek sertés ólban. Ott csak akkor háborgatja a rendőrség, mikor a polgárok összetört ablaktábláinak keresik a gazdáját. Ily esetben, hogy dutyiba ne kerüljön Kőszeg *Sámson*-ja, az üvegesnek is jut a kolduskrajczárokból, mert a nagy koldus ilyenkor megnyitja az erszényét. Kőszegi jámbor adakozók, hát csak legyetek rajta, hogy *Fleck*-éknek legyen miből inni és beverni az alamizsna-osztogatók ablakait!

— **Közbiztonság**. Esetek fordultak elő az utóbbi időben városunkban, melyek igen szomorú világot vetnek közbiztonsági állapotainkra. Czigánykaravánok és más csavargók lepik el a várost és támadnak rá a polgárokra, kiknek nemcsak vagyona, hanem életök is veszélyeztetve van. Egyes utczákat egészen akadálytalanul böngésznek át a tolakodó kéregetők, kikkel szemben a polgárság alig tud védekezni. Rendőr meg nincs. Azaz, hogy mégis, csakhogy puszta négy szál, s ez is a városházát őrzi. Nem nevetséges valami ez? Talán nem ártana, talán mégis helyén való dolog volna, ha városatyáink megkönyörülnének az adófizető polgárságon, gondoskodván, hogy legyen mégis rendőr ott, a hol szükséges.

— **Kőszeg kereskedelme.** A soproni kerületi kereskedelmi és iparkamara felhivást intézett a helybeli kereskedelmi körhöz, hogy a millenniumra kiadandó *Magyarország közgazdasága* czimű nagyszabású mű megirásához szükséges és Kőszeg kereskedelmére vonatkozó adatokat szolgáltassa be a kamarához. A kereskedelmi körben e tárgyban értekezletet tartottak és megállapitották az illető kérdésekre adandó választ, melyet *Pilnay* Vincze, a kereskedelmi kör elnöke a napokban juttatott el Sopronba. Kőszeg kereskedelmének fejlődését öleli az föl 1867-től 1894 végéig úgy általánosságban, mint részleteiben.

— **Gyászrovat.** Folyó évi október hó 29-én 69 éves korában elhalálozott *Iwanski* Károly cs. és kir. nyugalmazott ezredes, a helybeli katonai alreáliskola volt parancsnoka. Az elköltözött egy általánosan kedvelt és tisztelt alakja volt társadalmi életünknek, ki különösen jótékonyságával sok szivet nyert meg. Temetése nagy katonai pompával és közönségünk nagy részvétele mellett szerdán d. u. 4 órakor ment végbe. — Mult csütörtökön helyezték nyugalomra *Witekné-Stefán* Jozefát néhai Witek cs. kir. katonai élelmezési tiszt özvegyét, ki élete utolsó éveit itt Kőszegen töltötte és 60-ik évében október hó 30-án hunyt el.

— **Herczegi diszpolgár.** Sopron városa akként rótta le tiszteletet és hálaját volt főispánja, *Esterházy* Pál herczeg iránt, hogy megválasztotta őt diszpolgárává. A herczegnek átnyujtott diszoklevél gyönyörü szép alkotás. A fehér tokban elhelyezett oklevél piros bársony pelucheba van kötve s a kötés felső lapja remekül dolgozott sárgaréz-kerettel körülvéve. A közepén ugyancsak sárgarézből Sopron szab. kir. város czimere domborodik ki. A herczeg a diszoklevelet átadó küldöttséget szerdán vendégül látta a soproni *Pannónia* szállóban.

— **A soproni főispán beiktatása**. Sopron vármegye és Sopron szab. kir. város együttesen installálják e hó 23-án uj főispánjukat, *Simon* Ödönt. Ez alkalommal a benczések templomában *Veni Sancte* lesz, a melynek megtartására *Zalka* János győri püspököt kérik fel. Az ünnepi közgyülésen dr. *Baditz* Zoltán főjegyző üdvözli a főispánt, a kit az eskü letétele után négy főszolgabiró székestől fölemel. A vármegye közönségének jubileumi ajándékát — mert az uj főispán egyéb állásokban már 25 éve szolgálja a megyét — dr. *Kuncz* csornai prépost nyujtja át az ünnepeltnek. A város az installációt a kaszinó pompásan feldiszitett nagy termében tartja, hol *Fink* János kir. tanácsos, polgármester fog beszélni. Este fáklyásmeneteket rendeznek az uj főispán tiszteletére.

— **Köszönet-nyilvánítás.** Az ujonnan épitett czáki r. k. templom belső fölszereléseire nagyságos *Fischer* Zsigmond füteleki nagybirtokos ur 25, szóval is huszonöt forintot kegyeskedett adományozni, mely szivességeért a jótékony urnak hálás köszönetét nyilvánitja

az épitési felügyelő bizottság.

— **Uj képviselő.** A körmendi kerületben a lemondott *Zichy* Hermán gróf helyére október hó 29-én választottak uj országos képviselőt. Fölléptették báró *Eötvös* Lóránd közoktatásügyi minisztert a kormány-, *Bay* Lajost a függetlenségi és 48 as párt részéről. A választás alatt *Bay* visszalépvén, dr. *Bárdossy* Jenő választási elnök báró *Eötvös* Lóránd minisztert a körmendi kerület országgyülési képviselőjének jelentette ki. A körmendi kerület a függetlenségi és 48-as párttól elhóditott kerület.

— **Szalonka-vadászat.** Az őszi szalonka-saison nagyon kedvezően köszöntött be nálunk. *Szovják* Hugó doroszlói vadászterületén a mult héten néhány nap alatt 26 darabot lőttek, s csupán az első napon nyolczat ejtettek. A vadászatot busirozva tartották s részt vettek azon Szovják Hugó ügyvéden kivül Chernel István, Meszlény Pál, Szalay mérnök és Beke Lajos.

— **Tüzoltó-mulatság.** A Czáki önkéntes tüzoltóegylet október 21-ikén zártkörű táncmulatságot tartott, melyen résztvettek a nagy-csömötei önkéntes tüzoltóegylet főparancsnokjukkal majdnem mindnyájan, azután a velemi önkéntes tüzoltók és csekély számmal a kőszegiek; ellenben elmaradtak a szomszédközségek, a doroszlói és a szerdahelyi tüzoltók. Felülfizetéseket tettek a belépti dijon kivül az egylet javára: a nagy-csömötei tüzoltó főparancsnok, Horváth János, Varga János, Hód Márton, Geröly János, a szerdahelyi jegyző 1—1 frtot, Waltersdorfer Salamonné 80 krt., Czeke Zsófia urnő, Horváth László, Geröly György, Weissenbeck István, Horváth János 50—50 krt. Az egylet a felülfizetésekért köszönetét nyilvánitja.

— **Az Időjárás októberben.** Az átlagos hőmérséklet reggel 7 órakor 8·3°, délután 2 órakor 13·1°, este 9 órakor 9·8°, tehát az átlagos napi hőmérsékl t 10·4°. A rendes hőmérséklethez képest reggel 1 és este 1·2°-kal melegebb, délben ellenben 0·3°-kal hidegebb volt. Legmelegebb, 19·2°-kal, 27-én, leghidegebb, 1·4°-kal 18-án volt. Az előző évben 1·3° volt hidegebb az ideinél. — A légsulymérő átlagosan 735·9 mm.-en állott, 2 mm.-rel alacsonyabban a szokottnál. Legmagasabban, 742.8 mm.-en, 10- és 17-én, legmagasabban, 721·0 mm.-en, 25-én állott. — Eső 15 napon esett, 86 mm.-rel több a rendes csapadékmennyiségnél. Legnagyobb napi csapadékmennyiség 3-án mutatkozott, 53·5 mm. — Egész tiszta idő e hónap egy napján sem volt. Egészen borus 5 nap volt.

— **Gyermek kerékpárverseny.** A szombathelyi kerékpáros-egyletek a kerékpár-sport fejlesztése czéljából vasárnap, október hó 28-án délután Szombathelyen gyermek-kerékpárversenyt tartottak, melyen szép számu 8—12 éves kerékpáros fiucska vett részt. A versenytér szinhelye a toronyi országút volt, melynek tájékát — kedvező idő lévén — nagyszámu érdeklődő közönség foglalta el. Az út, melyet meg kellett tenniök 4 és 3 kilométer volt. A négy kilométeres versenyben első lett *Waigandt* Károly, második: *Lindner* Lajos. A három kilométeresben első: *Herczog* Samu, második: *Lindner* Lajos. A nagyszámu közönség megéljenezte a győztes ifjakat, kik dijaikat a napokban fogják megkapni.

Különfélék.

— **Egge**-hez egy fővárosi napilap nemrégiben a következő szerkesztői üzenetet intézte:

„Az eset nagyon furcsa. Uraságod kinézett az ablakon és pipázott. Egy idegen az ablak előtt elhaladva kikapta uraságod szájából a pipát és elszaladt vele. Ön ijedtében a dohányzacskót is utána dobta és most azt kérdezi tőlünk, hogy mit kellett volna csinálnia? Semmi egyebet, mint még egy skatulya gyufát is az idegen után hajitania, ugy, hogy ez egy teljes pipafelszerelés birtokába jutott volna. Ekkor mindenki azt mondta volna, hogy uraságodnak nincs ugyan pipája, de vannak sikerült ötletei. Végre ez is csak valami.“

— **A czár játékszerei.** Az orosz czárnak igen érdekes hajóminta-gyüjteménye van. Az egyik, mely tiszta ezüstből való, 25,000 frankba került. Legutóbb egy transatlanti gőzös mintáját vette meg, mely két és fél méter hosszu és remek mintája egyik legkitünőbb hajójának.

— **Egy kis paradicsom.** Mr. Greig, egy dusgazdag amerikai, megunta a nagy városok zaját, megunta az adófizetést, megunta az évszakok folytonos váltakozását, szóval spleenes lett. Elmozdult hát családjával, hogy keressen egy kis fejedelemséget, a hol ő lehet korlátlan ur. Talált is egy szigetet a csöndes Oceánban, Havái és Szamoa között, a melyet könnyen megvásárolhatott s azóta ott is lakik. Neve az ő saját külön édenének Tanning-Izland; éghajlata olyan, hogy örökkétartó nyara van. Nincs egyetlen éjszakája, melyet akár a legszellősebb costümben kinn ne lehetne tölteni a szabadban. Greig csak egy pár benszülöttet tür meg szigetén és a külvilággal csak annyiban érintkezik, hogy minden félesztendőben egyszer köt ki országa partján a postahajó.

Irodalom.

— **A „Gigerli királynő“** az idény legnépszerübb és legkeresettebb fütty kupléját közli a „Zenélő Magyarország“ mostani november elsei száma. Tartalmazza még a lap ezen kivül „Szellő viddel“ . . . Ivánfy gyönyörü dalát „Kinyilott a fehér rózsa“ remek szép dalt Czizmadia Ignácztól, „Búcsú üdvözlet“ salondarabot Abesser Ödöntől, s végül „Török őrjárat“ jellemdarabot Michaelis Tivadartól. Előfizetése egy negyedre 1 frt. Előfizethetni a „Zenélő Magyarország“ kiadóhivatalánál Budapesten, Csengery-utcza 62/a.

— **Justh Zsigmondnak**, a korán elhunyt kitünő irónak egy érdekes czikkét közli az „Ország-Világ“ legutóbbi (44-ik) száma. Justh szenttornyai parasztszinházáról emlékezik meg a czikk, melynek érdekességét csak növelik a Justh által mellé rajzolt szép illustratiók. Kiváló érdekessége még ennek a számnak Vadnay Károly veterán szépirónk nagyértékü csevegése: „A társaságban“ czimmel. Ugyanez a szám mutatja be Fejérváry Géza bárót és Gromon Dezső államtitkárt jubileumuk alkalmából; a sikerült képekhez Patcsotich László irt lendületes czikket. A „sarkkörön belül“ czimmel Dénes Tibor ád utirajzot szép képekkel, ugyancsak képben és irásban ismerteti meg az „Ország-Világ“ olvasóival a főváros legujabb higienikus intézetét, a Szt. László kórházat. Költeményt E. Kovács Gyula, Sas Ede, B. Virágh Géza tollából olvasunk. A novellistikus részt Györkönyi K. képviseli. Eredeti rajzokat Goró Lajostól, Gerhardt Alajosnétól találunk. A divatrovat képeit élénk magyarázó szöveg kiséri. A regény folytatáson kivül állandó szórakoztatónak ott van a „Világ folyása“, melyet Adorján Sándor kitünő tolla tesz élvezetessé. Ügyesen összeállitott rovatai közül szinházi recensiói emelkednek ki, melyek eddig is már feltünést keltettek. Mint halljuk, az „Ország-Világ“ karácsonyra rendkivüli meglepetésben részesiti előfizetőit. Ez a karácsonyi ajándék nem csak a régi előfizetőknek jár ki; megkapja az is, a ki most küldi be az előfizetési dijat (negyedévre 2 frt) az „Ország-Világ“ kiadóhivatalába Budapest V., Hold-utcza 7. szám.

— **Patyolat és a Gyermekdivat**. A szabásrajzokkal és divatképekkel böven ellátott lapoknak kaptuk a 2-ik számát. Megjelenik havonkint egyszer s megrendelhető minden könyvkereskedésben.

— **Athenaeum Képes Irodalomtörténetéből**, melyet legjelesebb irodalomtörténet-iróink közreműködésével Beöthy Zsolt szerkeszt, megjelent a 25-ik füzet, három iven az előbbbiekhez hasonló gazdag tartalommal és szép illusztrácziókkal. Ebben Ballagi Géza befejezi a mult századi „Felvilágosodás irodalmá“-ról kezdett czikkét; a következő czikkben Badics Ferencz, a vállalat segédszerkesztője, századvégi „Tudományos irodalmunkat“ ismerteti, részletesebben a magyar nyelvü történetirás, s a magyar irodalomtörténet kiválóbb, alapvető munkásairól (Szekér Joákim, Budai-testvérek, Horányi Wallaszky, Pápay Sámuel stb.) szólván. E korszak befejezéseül Bayer József „A nemzeti játékszin“ küzdelmeit beszéli el 1837-ig, a midőn a nemzeti szinházban állandó fedél alá juthatott. — A jelen század második tizedében Széchenyi és Kisfaludy felléptével nyiló uj korszakhoz Beöthy Zsolt irt magvas bevezetést: „Széchenyi kora“ czim alatt, melyben a politikai e irodalmi viszonyok kölcsönhatásáról s különösen Széchenyi befolyásáról szól. Ez után Szász Károly értekezik az akadémiai eszme fejlődéséről, majd Akadémiánk keletkezése, megállapitása s első és későbbi szervezetéről. A füzet utolsó czikkében „Gr. Széchenyi István mint iró“ czim alatt Zichy Antal, Széchenyi munkáinak kiadója, kezdi meg tanulmányát, ezuttal a nagy reformátornak még csak ifjuságáról szólván. — A tartalmat ezuttal is gazdag képgyüjtemény teszi érdekesebbé. Külön mellékletül van: Berzsenyi Dániel levele Festetich György grófhoz és az 1859-iki Kazinczy-ünnep; a szövegben pedig: Budai Ézsaiás, Horányi Elek, Wallaszky Pál, Pápay Sámuel, Kántorné, Dérvné (hirneves szinésznők), Felsőbüki Nagy Pál, b. Wesselényi Miklós, gr. Teleki József, Széchenyi Ferencz, és István grófok arczképei; a régi Dunaparti Rondella, a kolozsvári és pesti nemzeti szinház, az akadémia palotájának rajzai, Kisfaludy Károly Aurorá-jának czimképei s egyéb kisebb képek vannak. — A nagyfontosságu vállalat már befejezéséhez közelit, azért ezuttal is felhivjuk rá a mivelt közönség figyelmét. A nagy mű mintegy 32 füzetben lesz befejezve s a hátralevő füzetek kétheti időközben jelennek meg; füzetenkint 40 krért bármely hazai könyvkereskedésben megrendelhetők.

— **„A magyar nemzet története.“** Magyarország fennállásának ezredéves ünnepéhez méltóan készül hozzájárulni a budapesti Lampel Róbert (Wodianer F. és fiai) cs. és kir. udvari könyvkereskedő czég is, mely arra tökélte el magát, hogy hazánk történetéről egy fényes diszművet bocsát közzé. Mindenki ismeri Szalay Józsefnek, a korán elhalt történetirónak négy kötetes „Magyar nemzet történetét“, e magas, tudományos szinvonalon álló remekművet, melynek előadása valódi mintája lehet a művelt nagy közönség számára való irásmódnak. Szalay munkája, melyet a tud. Akadémia méltán koszoruzott meg a Szilágyi István-féle nagy dijjal, annak idején oly lelkes fogadtatásra talált, hogy pár év alatt az egész kiadás elfogyott. E könyvet uj, javitott és bővitett kiadásban megint hozzáférhetővé tenni a nagy közönségnek: ez az, a mibe a Wodianer-czég belefogott. Egyfelől pótoltatta mindazon részeket, melyek az első kiadásban nem Szalay tollából valók voltak, másfelől átnézette az egész művet, hogy a legujabb történeti kutatások egyetlen fontosabb adata se maradjon benne felhasználatlanul. A szerkesztés munkáját fiatal történetiróink egyik legjelesbikére, dr. Baróti Lajosra bizta a czég, s ugyancsak ő ügyel fel a könyv illusztrativ diszére is, mely gazdagság dolgában még a hasonló külföldi munkákat is messze felül fogja mulni. Közel hatszáz ábrázolat fogja a szöveget magyarázni: történelmünk nevezetes szereplőinek egykori metszetekről készült hű arczképei, az eseményeket feltüntető egykori rajzok, hazai művészeink történeti festményeinek részben szines reprodukcziói, az események szinhelyeinek képei, pecsétek, pénzek, műemlékek rajzai stb., melyeket a szerkesztő nagy buzgalommal szedett össze a magyar és a külföldi levéltárakból, muzeumokból stb. Mind ez illusztrácziók a technika legujabb vivmányai felhasználásával fognak készülni, úgy hogy művészi becsük is lesz. Szalay történetének ez uj kiadása ilyformán számot tarthat arra, hogy meglegyen minden magyar ember könyves polczán, minden iskolai és népkönyvtárban. Hogy ez lehetővé tétessék, a czég olcsó füzetekben bocsátja közzé a munkát: egy-egy füzet ára 30 kr. lesz, előfizetés utján bérmentes küldéssel: $\frac{1}{4}$ évre (6 füzet) 1.80 kr., $\frac{1}{2}$ évre (12 füzet) 3.60 kr., egész évre (24 füzet) 7.20 kr., egy füzet ára 30 kr. A kiadóhivatal, a ki egy levelező-lapon hozzája fordul, ingyen és bérmentve küldi meg a diszesen kiállitott és gazdagon illusztrált prospektust. Minden 7 előfizetőt vagy megrendelőt gyüjtőnek 1 tiszteletpéldánynyal szolgál a kiadóhivatal. A megrendelések igy czimzendők: Lampel Róbert (Wodianer F. és fiai) cs. és kir. udv. könyvkereskedése, Budapest, Andrássy-út 21.

Báli-selyemszöveteket méterenként **45 krtól 11 frt 65 krig**, valamint **fekete, fehér** és **szines** selyemszöveteket is méterenként **45 krtól 11 ft 65 krig** — sima, csikozott, koczkázott mintázott, damaszolt stb. minőségben (mintegy 200 különböző fajta és 2000 különböző szin s árnyalatban) **postabér és vámmentesen a privatmegrendelők lakására** szállit: *Henneberg G.* (cs. kir. udv. szállitó) *selyemgyára Zürichben.* Minták póstafordultával küldetnek. Svajczba czimzett levelekre 10 kros és levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó.

Szerkesztői üzenetek.

Kadét, *helyben.* A beküldött versek nem közölhetők.

W. V.-né urnőnek *Sziezek.* A lap küldése iránt intézkedtünk.

B. K. urnak. Kisértse meg másbol; mi nem vagyunk annyira vállalkozó szellemüek.

G—i. Uram, ön félelmetes dühvel szólalt meg, de legyen irgalmas; kiméljen bennünket. Nem képzeli, hogy gyenge idegzetünket mennyire megviseli az efféle *beköszöntő.* Lássa, mi ellenkezőleg olyannyira nagylelküek vagyunk önnek irányában, hogy nem szólaltatjuk meg azokat a dolgokat. Tehát; béka velünk!

Nemo. *Budapest.* Egy kedélyes kis novellettel . . . ?

Piaczi-árak.

	frt.	kr.		frt.	kr.
Buzaliszt I. 100 kilo	14	—	100 kilo burgonya	1	85
„ II. „	13	—	Marha zsir	1	10
Rozsliszt I. „	12	—		kr.	
„ II. „	9	—	Marhahus . 1 kilo	48–56	
Buzakorpa . „	5	25	Disznóhus . „	56–60	
Rozs „ . „	5	—	„ zsir . „	68	
Köleskása . „	13	50	Borjuhus . „	60–80	
Dara . . „	16	—	Birkahus . „	36	
Árpa dara . „	7	—		frt.	kr.
Széna . . „	2	70	1 méteröl bükkfa	14	—
Szalma . . „	1	52	„ „ dorong	11	--
			„ tölgyfa	9	40
			„ „ dorong	7	60

Buza 100 kilo . .	6 frt.	—	krtól	6 frt.	20	kr-ig
Rozs „ . .	5 „	—	„	5 „	30	„
Árpa „ . .	6 „	—	„	7 „	—	„
Kukoricza uj . . .	6 „	50	„	6 „	80	„
Zab „	6 „	—	„	6 „	20	„

Vasuti menetrend.

Klm	Állomások.	sz. vegyes vonat. II. III. osst.		kocsikkal.	
	Közepeurópai idö.	reggel	d. u.	este.	1603*)
—	**Köszeg** ind.	4^{50}	11^{55}	6^{10}	8^{10}
6	Lukácsháza (m. h.)	5^{08}	12^{08}	6^{24}	8^{24}
12	Német-Genes (m. h.)	5^{19}	12^{24}	6^{41}	8^{41}
18	**Szombathely** érk.	5^{35}	12^{39}	6^{56}	8^{56}
—	**Szombathely** ind.	6^{45}	3^{15}	7^{40}	11^{00}
7	Német-Genes (m. h.)	7^{01}	3^{31}	7^{56}	11^{15}
13	Lukácsháza (m. h.)	7^{18}	3^{48}	$8^{\ 5}$	11^{31}
18	**Köszeg** érk.	7^{31}	4^{01}	8^{26}	11^{44}

*) Csak kedden és pénteken, nyáron azonkivül még minden vasár- és ünnepnapon is közlekedik.

Déli vasut menetrendje.

Szombathelyről Bécs felé indul:

Szombathely . . .	reg. 4.00	reg. 5.52	d. e.	9.01	d. u. 4.39
Acsád	„ 4.12	„ 6.07	„	9.18	„ 4.55
Bécsbe érk. . . .	„ 9.00	„ 9.40	d. e.	1.54	„ 8.58

Szombathelyről Nagy-Kanizsa felé indul:

Szombathely . . .	d. e.	11.07	este	7.95	éjjel	12.51
Dömötöri	„	11.23	„	7.27	„	1.10
Molnári	„	11.32	„	7.41	„	1.21
Vasvár	„	11.40	„	7.51	„	1.29
Sz.-Iván (Z.-Egerszeg)	d. u.	12.25	„	8.47	„	2.19
N.-Kanizsára érk. .	„	1.34	„	10.15	„	3.42

Szombathelyről Grácz felé indul:

Szombathely	regg.	5.38	d. e.	3.12	este	8.05
Kis-Unyom	„	5.51	„	3.25	„	8.17
Egyházas-Rádocz . . .	„	6.05	„	3.39	„	8.30
Körmend	„	6.19	„	3.52	„	8.42
Csákány	„	6.35	„	4.05	„	8.57
Rátót	„	6.45	„	4.15	„	9.06
Szent-Gothárd	„	7.09	„	4.33	„	9.26
Gyanafelva	„	7.33	„	4.50	„	9.44
Grácz be érkezik	d. e.	10.25	este	7.34	„	—,—

Kanizsa felöl Szombathelyre indul:

N.-Kanizsa	éjjel	12.45	reggel	6.05	d. u.	2.05
Sz.-Iván (Z.-Egerszeg)	„	2.15	„	7.22	„	3.15
Győrvár	„	2.39	„	8.08	„	3.38
Molnári	„	3.14	„	9.17	„	4.05
Dömötöri	„	3.27	„	8.28	„	4.15
Szombathelyre ér. .	„	3.47	„	8.45	„	4.21

Bécs felöl Szombathelyre indul.

Bécs	regg.	7.20	délb.	1.35	d. u. 5.05	est. 7.40
Acsád	„	10.41	„	6.21	„ 9.08	éj. 12.20
Szombath. é. . . .	„	10.55	„	6.40	„ 10.22	„ 12.37

Grácz felöl Szombathelyre érkezik:

Grácz	délb.	—.—	regg.	8.10	este	8.21
Gyanafelva	reggel	5.46	„	10.56	„	9.19
Szt-Gotthárd	„	6.08	„	11.11	„	9.15
Rátót	„	6.28	„	11.29	„	9.25
Csákány	„	6.34	„	11.39	„	9.42
Körmend	„	6.50	„	11.53	„	10.04
Egyházas-Rádocz . . .	„	7.03	„	12.08	„	10.17
Kis-Unyom	„	7.18	„	12.22	„	10.29
Szombathelyre érkezik .	„	7.28	„	12.36	„	10.41

Magyar királyi államvasutak.

Budapestre.

Szombathely	éjel	2.42	reggel	7.35	d. u.	12.44	este	10.08
Vép . . .	„	2.58	„	7.48	„	12.56	„	10.53
Sárvár . .	„	8.28	„	8.12	„	1.22	„	11.31
O.-Asszonyfa	„	9.47	„	8.28	„	1.37	„	11.46
Kis-Czell .	reggel	4.26	„	8.48	„	2.30	„	12.10
Győr . . .	d. e.	10.34	„	10.34	„	5.02	„	2.31
Bpestre érk.	d. u.	1.25	d. u.	1.25	este	7.50	„	7.50

Budapestről.

Budapest .	regg.	8.30	d. u.	2.05	este	9.80	d. u.	2.05
Győr . . .	d. e.	11.85	„	5.07	„	2.09	„	5.55
Kis-Czell .	d. u.	1.54	este	6.53	„	4.11	este	9.39
O.-Asszonyfa	„	2.14	„	7.12	„	4.32	„	9.07
Sárvár . .	„	2.26	„	7.24	„	4.45	„	9.26
Vép . . .	„	2.52	„	7.47	reggel	5.12	„	9.54
Szombath. é.	„	8.04	„	7.58	„	5.25	„	10.12

!! Verlangen Sie!!

einen ausführlichen Preis-Courant, welchen **gratis** und **franko** versendet:

Brüder Placht

Erste internationale Saiten- und Musik Instrumenten Fabrik

Schönbach, bei Eger, Böhmen.

empfiehlt ihre anerkannt bestr nommirten Instrumente und Saiten unter Garantie.

Violinen ohne B,ogen von fl. 5, 8, 10, 12, 15 bis fl. 80
Bögen von fl. 1 2, 3, 4 bis fl. 30
Coucert-Cellos fein von fl. 25 bis fl. 50.
Zithern mit reinstem Griffbrett von fl. 7.50, 11.13, 18.25, bis fl. 50.
Guitarren mit reinstem Griffbrett von fl. 3.50 4, 7. 9 10 bis fl. 30.
Concert-Flöten aus Grenadilholz C. II, Fuss von fl. 5, 7, 9, 11, 13, bis fl. 100.
Concert-Klarinetten aus Grenadilholz C, B' Es D, von fl. 8, 12, 15, 16, 18, 20 bis fl. 50.
Violin-Etuis von fl. 2, 3, 5, 6, 8, 12, 14 u. s. w.

Wir bitten stets „Brüder Placht" zu adressiren, nicht „Gebrüder"

Lakás-áthelyezés.

Bátorkodom tisztelt pártfogóimnak és a n. é. közönségnek tudomására adni, hogy

épitö- és butorasztalos üzletemet

november 5-től fogva saját házamba, **Magyarutcza 734. az.** (Kiss fényképész mellett) tettem át és egyszersmind kérem az eddig iránt am tanusitott bizalmat még továbbra is fenntartani, miután fötörekvésem oda fog irányulni, hogy t. pártfogóimat minél jobban kielégitsem.

Mély tisztelettel

Mederl János,

epitö- és butorasztalos.

Nyomatott Feigl Gyula könyvnyomdájában Köszegen.